

พฤศจิกายน 2552: การวัดประสิทธิภาพเชิงเทคนิคการผลิตกุ้งขาวภายใต้มาตรฐานจีเอพีใน
จังหวัดระยอง ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัตน์ พงษ์ธนาพาณิช, Ph.D. 115 หน้า

ประเทศไทยส่งออกกุ้งขาวเป็นรายใหญ่ของโลก การพัฒนาการเลี้ยงให้มีประสิทธิภาพสูงและยกระดับ
มาตรฐานการผลิตให้ได้ตามที่ตลาดต้องการไปพร้อมกันนับเป็นกลยุทธ์สำคัญของการรักษาความสามารถใน
การแข่งขัน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวัดประสิทธิภาพเชิงเทคนิคการผลิตกุ้งขาวภายใต้มาตรฐาน
กุ้งคุณภาพจีเอพี โดยอาศัยแบบจำลองเส้นพรมแดนการผลิตและใช้ข้อมูลสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่างในอำเภอ
แกลง จังหวัดระยอง จำนวน 80 ราย ในปีการผลิต 2551

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการผลิตด้านจำนวนลูกกุ้ง ปริมาณอาหาร จำนวนแรงงาน มีความสัมพันธ์ต่อ
จำนวนผลผลิตกุ้งขาวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ขนาดพื้นที่เลี้ยงมี
ความสัมพันธ์ต่อจำนวนผลผลิตกุ้งขาวในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วน
ปัจจัยอื่นๆ มีความสัมพันธ์ต่อจำนวนผลผลิตกุ้งขาวในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ
99 การวัดประสิทธิภาพการผลิตพบว่า โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8489 หรือ ร้อยละ 84.89 แสดงให้เห็นว่าการใช้
ปัจจัยการผลิตของเกษตรกรยังไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่หรือกล่าวได้ว่าระดับการผลิตที่เป็นอยู่ยังต่ำกว่าระดับ
ประสิทธิภาพสูงสุดที่เป็นไปได้คิดเป็นร้อยละ 15.11 การศึกษายังพบอีกว่า ความด้อยประสิทธิภาพดังกล่าวเป็น
ผลจากปัจจัยเกี่ยวเนื่องกับการที่ผู้เลี้ยงมีระดับการศึกษาไม่เพียงพอ พื้นที่ฟาร์มขนาดใหญ่มีผลต่อการ
ลดลงระหว่างสัดส่วนของพื้นที่เลี้ยงกับพื้นที่ฟาร์มทั้งหมด ซึ่งให้เห็นถึงความด้อยทักษะในการจัดการฟาร์มที่
เหมาะสม รวมถึงระบบฟาร์มที่ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำระหว่างการเลี้ยง เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความด้อย
ประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาบ่งชี้ว่าการเพิ่มระดับประสิทธิภาพเชิงเทคนิคการผลิตยังสามารถทำได้ หากแต่
จำเป็นต้องปรับปรุงและจัดการการใช้ปัจจัยการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ การอบรมให้
ความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการฟาร์มแก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างเครือข่าย
กลุ่มผู้เลี้ยงรายเล็กที่จะสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน น่าจะเป็นกลไกหรือ
แนวทางที่ช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตกุ้งขาวดีขึ้นได้ นอกจากนั้นการจัดการระบบฟาร์มและระบบน้ำอย่าง
เหมาะสมจะช่วยลดระดับความด้อยประสิทธิภาพได้